

AKTYWIZACJA ZAWODOWA

Rynek pracy w Małopolsce

2019

2020

**Opracowanie powstało w Wojewódzkim Urzędzie Pracy
w Krakowie**

Zespół redakcyjny raportu:

Paulina Marmuszevska

Copyright by Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie

ISBN: 978-83-65367-92-1

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie

pl. Na Stawach 1

30-107 Kraków

Tel. 12 428 78 70

Faks 12 422 97 85

kancelaria@wup-krakow.pl

www.wup-krakow.pl

Kraków 2020

Spis treści

Wnioski.....	2
Zmiany w strukturze demograficznej	3
Struktura populacji małopolskich bezrobotnych.....	9
Bierność zawodowa.....	11
Osoby młode na rynku pracy	13
Kobiety na rynku pracy	16
Bezrobocie wśród rodziców małych dzieci.....	19
Osoby bezrobotne w wieku 50+.....	20
Osoby z niepełnosprawnościami na rynku pracy.....	22
Działania aktywizacyjne.....	24
Profilowanie wsparcia dla bezrobotnych.....	27

Wnioski

Procesy demograficzne mają duży wpływ na rynek pracy i chociaż Małopolska jest województwem młodym demograficznie, wzrasta obciążenie pracującej części społeczeństwa osobami w wieku nieprodukcyjnym i postępuje proces starzenia się społeczeństwa.

W 2019 r. zanotowano w Małopolsce rekordowo niski poziom bezrobocia. Województwo uplasowało się w grupie trzech regionów z najniższą stopą bezrobocia.

Małopolskie powiaty pod względem poziomu bezrobocia są bardzo zróżnicowane. Pod koniec roku stopa bezrobocia w powiecie dąbrowskim była ponad pięć razy wyższa niż w Krakowie.

W 2019r. odwrócił się trend związany ze wzrostem bierności zawodowej wśród Małopolan. Pomimo pozytywnej zmiany, nadal udział biernych zawodowo wśród ogółu mieszkańców utrzymuje się na wysokim poziomie. Bierni stanowią niewykorzystany potencjał rynku pracy.

W ciągu ostatnich 10 lat sytuacja osób młodych na rynku pracy poprawiała się. Od 2013 r. systematycznie maleje odsetek osób młodych nieuczących się i niepodjęających aktywności zawodowej. Wzrasta współczynnik aktywności zawodowej oraz wskaźnik zatrudniania wśród osób młodych.

W 2019r. wzrosła aktywność zawodowa kobiet. Nadal jednak główną przeszkodę w podejmowaniu pracy stanowią dla nich zobowiązania rodzinne. 89,3% spośród zarejestrowanych Pań deklarowało opiekę nad małym dzieckiem, a 12,1% z nich nie podjęło zatrudnienia zaraz po urodzeniu dziecka.

W roku 2019 r. wzrósł udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia wśród wszystkich zarejestrowanych i osiągnął najwyższy poziom w ciągu ostatnich 10 lat. Osoby dojrzałe charakteryzuje niski poziom aktywności zawodowej oraz niski wskaźnik zatrudnienia.

Aktywność zawodowa osób niepełnosprawnych pozostaje na znacznie niższym poziomie niż ogółu populacji. Sukcesywnie wzrasta udział tej grupy w ogóle bezrobotnych.

Na aktywizację bezrobotnych urzędy pracy przeznaczyły 190,5 mln zł. Najczęściej stosowanymi formami pomocy były staże i szkolenia, dużą popularnością cieszyły się także prace interwencyjne oraz dofinansowanie do założenia działalności gospodarczej. W 2019r. znacznie wzrosło zainteresowanie pracodawców refundacją kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy w zamian za zatrudnienie bezrobotnego.

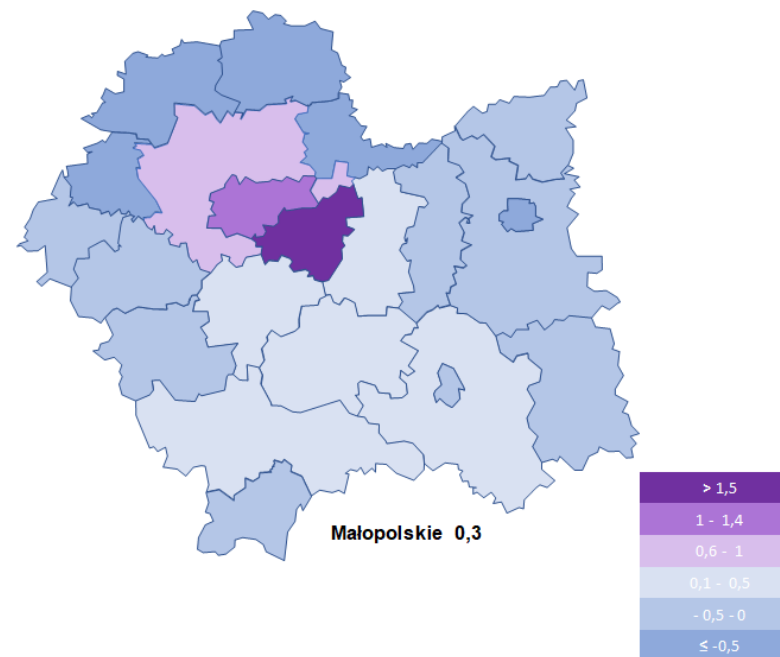
Zniesienie profilowania pomocy bezrobotnym zostało pozytywnie ocenione przez powiatowe urzędy pracy. Według nich zwiększyło to elastyczność działań urzędów, pozwoliło na swobodę w doborze form wsparcia, skróciło czas obsługi klienta i pozwoliło na bardziej zindywidualizowane podejście.

Zmiany w strukturze demograficznej

Małopolskie jest jednym z czterech województw, w których przybywa mieszkańców. Pod koniec 2019 roku w województwie mieszkało 3 410,9 tys. osób tj. o 0,3% więcej niż rok wcześniej¹. Wzrost liczby ludności to efekt dodatniego przyrostu naturalnego, + 4,0 tys. osób i przewagi zameldowań na pobyt stały nad wymeldowaniami równej 6,9 tys. Dodatkowo salda migracji pokazują atrakcyjność województwa jako miejsca do zamieszkania. Mieszkańców przybyło w 9 powiatach. Najwyższy wzrost – tak jak w ubiegłym roku – miał miejsce w powiecie wielickim (o 1,6%), natomiast najmocniejszy spadek odnotowano w powiecie olkuskim – o 0,7%.

Przyrost rzeczywisty ludności w powiatach w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W 2019r. mniej niż połowa Małopolan - 48,2%, mieszkało w miastach (w Polsce 60,0%). Najbardziej zurbanizowane powiaty to obszary zachodniej części województwa – powiat chrzanowski (61,5%), oświęcimski (52,5%) i olkuski (48,4%),

¹ Wszystkie dane demograficzne pochodzą z Banku Danych Lokalnych oraz opracowania: *Stan i ruch naturalny ludności w województwie*

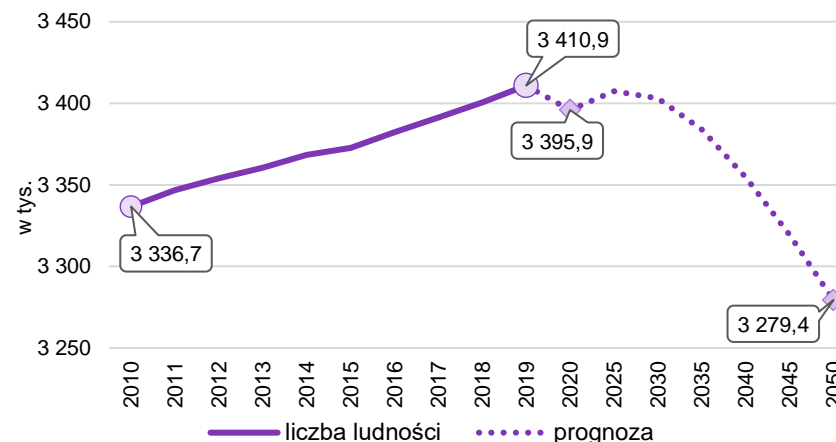
małopolskim w 2019r., Informacje sygnałowe, Urząd Statystyczny w Krakowie, Kraków 2020.

a najmniej – powiat tarnowski (11,8%). W ciągu roku liczba mieszkańców miast zwiększyła się o 5,4 tys., a wsi o 4,9 tys.

W strukturze ludności województwa według płci niezmiennie przeważały kobiety stanowiąc 51,6% wszystkich mieszkańców Małopolski. W 2019r. w województwie na 100 mężczyzn przypadało 106 kobiet. Kobiety przeważają liczebnie nad mężczyznami prawie we wszystkich powiatach, a najwyższy współczynnik feminizacji odnotowano w Krakowie, gdzie był równy 114. Podobnie jak w ubiegłych latach wyjątek stanowił powiat limanowski, w którym na 100 kobiet przypadało 100,2 mężczyzn.

Według prognoz GUS już w 2020r. liczba Małopolan spadnie o 15 tys., a od 2025 r. przewidywany jest dalszy, sukcesywny i szybki ubytek ludności województwa. Zgodnie z prognozowanymi danymi, do 2050 r. liczba mieszkańców Małopolski zmniejszy się prawie o 4% w stosunku do 2019r.

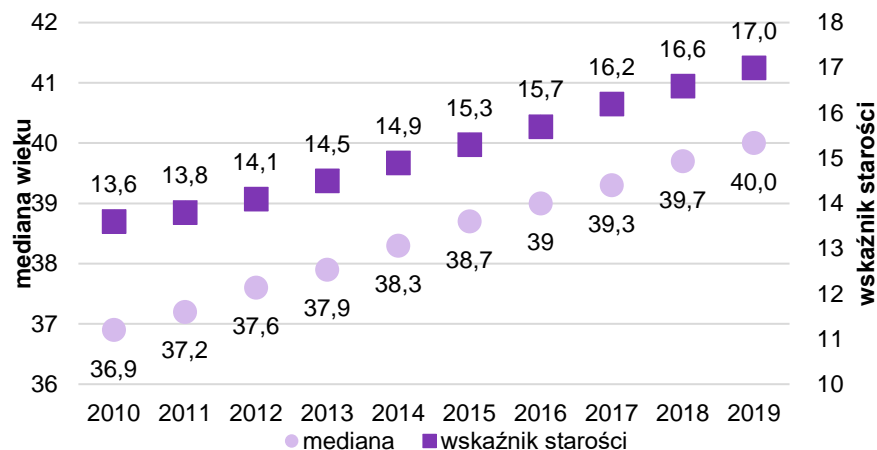
Prognoza liczby ludności woj. małopolskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS *Prognoza ludności na lata 2014-2050*.

Małopolska jest województwem stosunkowo młodym. Mediana wieku Małopolan na koniec roku 2019 wyniosła 40,0 lat tj. o 1 rok i 3 miesiące mniej niż w całym kraju. Warto jednak podkreślić, że wartość tego wskaźnika z roku na rok wzrasta, tak samo jak wartość wskaźnika starości, co potwierdza tylko zachodzące procesy starzenia się społeczeństwa. Statystycznie najmłodszy Małopolanie zamieszkują powiat limanowski i nowosądecki, gdzie mediana wieku wyniosła odpowiednio 36,1 i 36,3 lat, a wskaźnik starości – 13,0 i 13,3. Najstarsze w województwie (biorąc pod uwagę wiek mieszkańców) jest zaś miasto Tarnów. Mediana wieku osiągnęła tam poziom 44,0 lat, a wskaźnik starości wyniósł aż 21,5.

Wskaźniki opisujące proces starzenia się społeczeństwa woj. małopolskiego, lata 2010-2019.

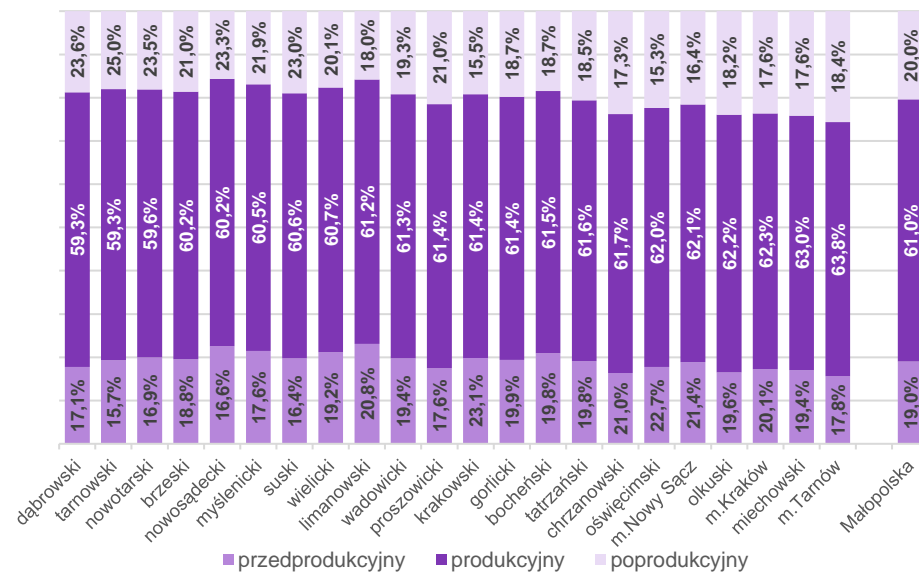

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Następstwem procesu starzenia się społeczeństwa jest zmniejszanie udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym przy jednoczesnym wzroście udziału ludności w wieku poprodukcyjnym. Obciążenie pracującej części społeczeństwa osobami będącymi w wieku nieprodukcyjnym odzwierciedla wskaźnik obciążenia demograficznego (liczba osób w wieku przed- i poprodukcyjnym na każde 100 osób w wieku produkcyjnym). Przy średniej dla województwa równej 65 osób, w powiatach wskaźnik przyjmował wartości od 58 -

w powiecie dąbrowskim do 70 w Tarnowie i powiecie miechowskim.

Udział ekonomicznych grup wieku w małopolskich powiatach (stan na koniec 2019 r.).

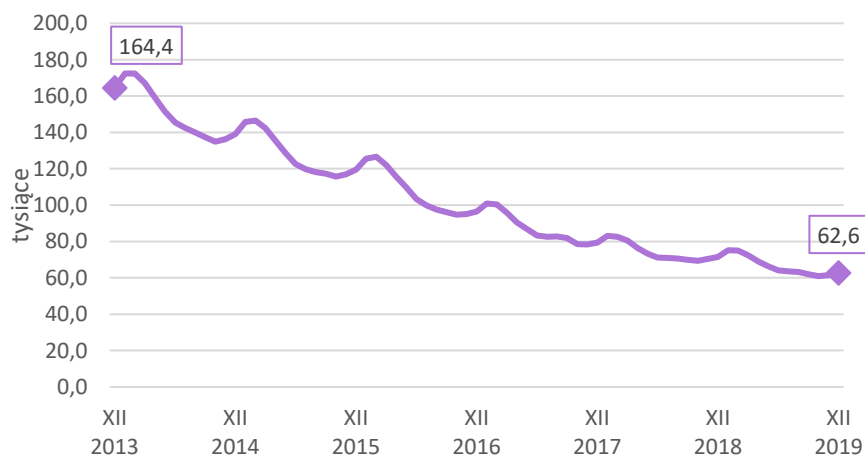

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Sytuacja osób pozostających bez pracy

W 2019 r. zanotowano w Małopolsce rekordowo niski poziom bezrobocia. Na koniec grudnia liczba osób bezrobotnych wyniosła 62 610 i osiągnęła najniższy stan w ciągu ostatnich 10 lat. 2019r. nie przyniósł spodziewanego spowolnienia dynamiki spadku bezrobocia. W ciągu roku liczba osób bezrobotnych w województwie zmniejszyła się o 12%, podczas gdy w roku poprzednim zanotowano spadek na poziomie 10%. Od 2013 roku – kiedy zaczął się proces spadku bezrobocia w Małopolsce, liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się o 101,8 tys. czyli o prawie 62%.

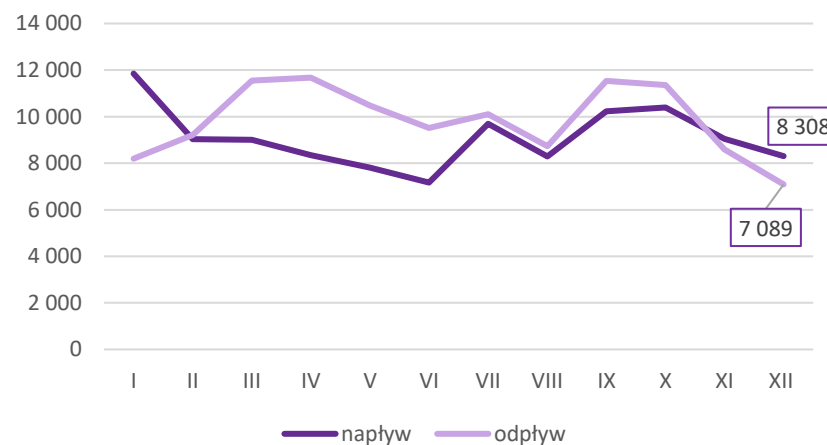
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w latach 2013- 2019 (wg stanu na koniec roku).

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MRPiPS-01.

Wahania bezrobocia w ciągu roku były niewielkie i miały naturalny, sezonowy charakter. Następował wzrost zainteresowania pracą w okresie wiosenno-letnim oraz zwiększenie liczby rejestracji w okresie jesienno-zimowym spowodowane okresową działalnością niektórych branż, np. budowlanej czy turystycznej. Potwierdzają to dane dotyczące napływu i odpływu osób bezrobotnych. Tylko w dwóch pierwszych i dwóch ostatnich miesiącach roku liczba osób zarejestrowanych przekraczała liczbę osób wyrejestrowujących się z PUP.

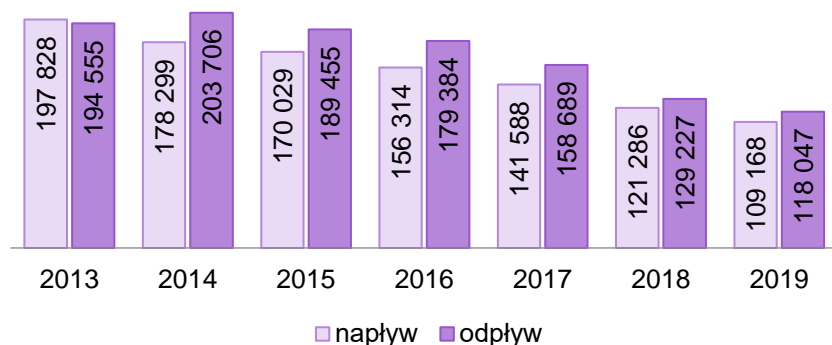
Napływ i odpływ bezrobotnych w poszczególnych miesiącach w ciągu 2019 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MRPiPS-01.

Tak jak w poprzednich latach, w 2019r. liczba osób wyłączanych z ewidencji powiatowych urzędów pracy przewyższyła liczbę osób rejestrujących się. W ciągu roku różnica pomiędzy napływem a odpływem bezrobotnych z rejestrów wyniosła 8,8 tys. osób.

Bezrobotni zarejestrowani i wyrejestrowani z małopolskich powiatowych urzędów pracy w latach 2013-2019.

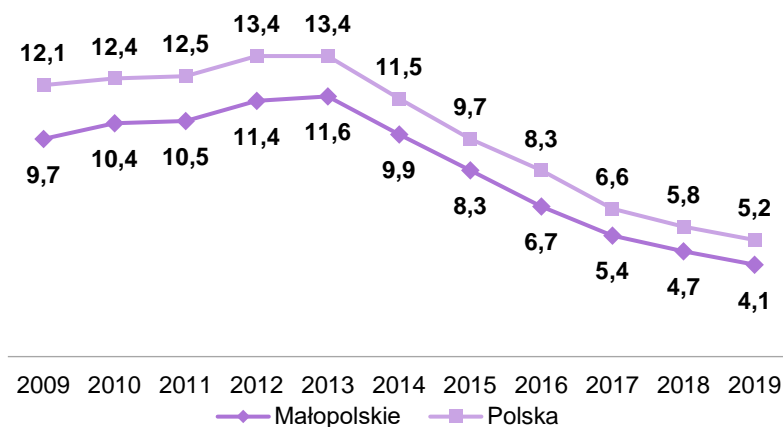

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MRPiPS-01.

Korzystną sytuację na małopolskim rynku pracy w roku 2019 potwierdza też niski w stosunku do lat poprzednich poziom stopy bezrobocia. Na koniec roku, w Małopolsce wyniosła ona 4,1% i tym samym uplasowała województwo na trzecim miejscu (po woj. wielkopolskim i śląskim) w Polsce. W ciągu roku wartość stopy bezrobocia zmniejszyła się o 0,6 pp.,

a różnica pomiędzy wartością wojewódzką, a krajową utrzymała się na poziomie 1,1 pp.

Stopa bezrobocia rejestrowanego (w %) w Polsce i w woj. małopolskim w latach 2009-2019, stany na koniec grudnia.

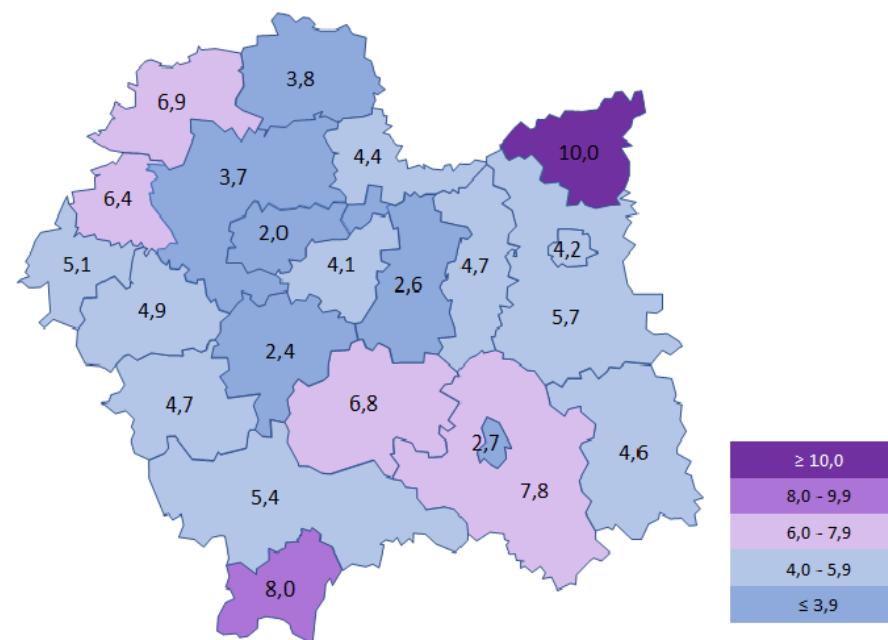
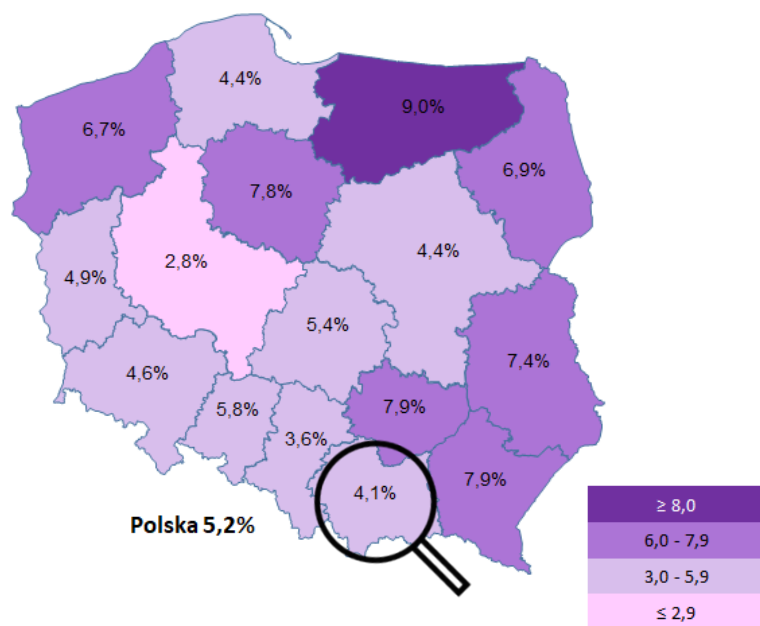

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Spadek stopy bezrobocia w stosunku do roku poprzedniego zanotowano też w prawie wszystkich małopolskich powiatach (tylko w powiecie suskim stopa utrzymała się na tym samym poziomie). Najwyższy spadek stopy bezrobocia zanotowano w powiecie bocheńskim (mniej o 1,9 pp.), zaraz po nim uplasował się powiat proszowicki (mniej o 1,7 pp.) i chrzanowski (mniej o 1,6 pp.). Pomimo korzystnej sytuacji na rynku pracy w 2019r. nadal występowało duże różnicowanie

poziomu bezrobocia w poszczególnych powiatach. Stopa bezrobocia w poszczególnych częściach Małopolski na koniec roku mieściła się w przedziale od 2,0% w Krakowie do 10,0% w powiecie dąbrowskim. W siedmiu powiatach wartość stopy była niższa lub równa stopie wojewódzkiej, a w ośmiu powiatach przekroczyła wartość krajową. Najniższy poziom bezrobocia odnotowano w Krakowie, powiecie myślenickim i bocheńskim. Najwyższy w powiatach: dąbrowskim, tarzańskim i nowosądeckim.

Stopa bezrobocia rejestrowanego (w %) w województwach oraz w powiatach woj. małopolskiego, stan na koniec 2019 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Struktura populacji małopolskich bezrobotnych

Skuteczne wsparcie dla osób bezrobotnych wymaga dostosowania i ukierunkowania form pomocy do konkretnych grup bezrobotnych. Potrzeby i zakres pomocy dla osób pozostających bez pracy różnią się ze względu na ich wiek, poziom wykształcenia, doświadczenie zawodowe, kwalifikacje czy staż pracy. Znaczenie mają także czas i powody pozostawania bez pracy oraz przyczyny i częstotliwość rejestracji w urzędzie.

W 2019 r., w porównaniu do roku poprzedniego, struktura bezrobotnych nie zmieniła się znacząco. Wśród osób zarejestrowanych w małopolskich urzędach pracy nadal przeważały kobiety – ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 56,8%.

Tak jak w latach poprzednich większość bezrobotnych stanowili mieszkańcy wsi. Przy czym ich udział w ogóle bezrobotnych wzrasta. W 2019r. wyniósł 54,1% tj. o 0,5 pp.

więcej niż w roku poprzednim i o 1,1 pp. więcej niż 2 lata wcześniej. W miastach mieszkało 45,9% bezrobotnych.

W podziale bezrobotnych ze względu na wiek największy udział miały osoby między 25 a 34 rokiem życia (28,3%) oraz 35 a 44 rokiem życia (23,2%). Udział osób z najmłodszej grupy wiekowej (18-24 lata) wyniósł 13,3%. Łącznie osoby w wieku mobilnym produkcyjnym (18-44 lata) stanowiły 64,8% wszystkich zarejestrowanych. Zmiany w strukturze bezrobotnych według wieku odzwierciedlają zachodzące w województwie procesy demograficzne. W 2019 r. zmniejszył się odsetek młodych bezrobotnych (pomiędzy 25. a 34. r.ż.) – o 1,1 pp. względem 2018 r., natomiast zwiększył osób starszych (pow. 55. roku życia) – o 0,7 pp.

Poziom wykształcenia bezrobotnych pozostał bez zmian w stosunku do lat poprzednich. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (26,4%) i policealnym oraz średnim zawodowym (24,3%).

Udział rejestrujących się absolwentów i ich podział ze względu na ukończoną szkołę również utrzymał się na podobnym poziomie. W 2019r. wyniósł 4,8%. Tuż po ukończeniu nauki, w urzędach rejestrowali się absolwenci:

techników i szkół policealnych (34,5%), szkół wyższych (27,6%) oraz zasadniczych zawodowych (21,6%).

Znaczna część osób bezrobotnych rejestrujących się w 2019r. nie posiadała wcale lub posiadała niewielkie (do 1 roku) doświadczenie zawodowe – 31,1%. Staż pracy pomiędzy 1 a 5 lat wykazało 25,2% zarejestrowanych, a osoby doświadczone zawodowo – z ponad 20-letnim stażem stanowiły 12,7% wszystkich bezrobotnych.

Na znalezienie odpowiedniego zatrudnienia wpływa nie tylko poziom wykształcenia czy doświadczenia kandydata do pracy, ale także jego umiejętności i kwalifikacje. W 2019r. ponad jedna czwarta bezrobotnych nie posiadała żadnych kwalifikacji zawodowych.

Trudność w podejmowaniu aktywności zawodowej zależy także od czasu i częstotliwości pozostawania bez pracy. W rejestrach powiatowych urzędów pracy, aż 37,7% osób

pozostawało bez pracy dłużej niż 12 m-cy, z czego aż 23,7% to osoby z minimum dwuletnią przerwą w zatrudnieniu. Ponad trzy czwarte wpisów do rejestru w ciągu 2019r. dotyczyło osób, które już kiedyś były zarejestrowane w urzędzie pracy².

² Wszystkie informacje dotyczące bezrobocia rejestrowanego przygotowane na podstawie sprawozdań o rynku pracy MRPiPS-01 i ich załączników.

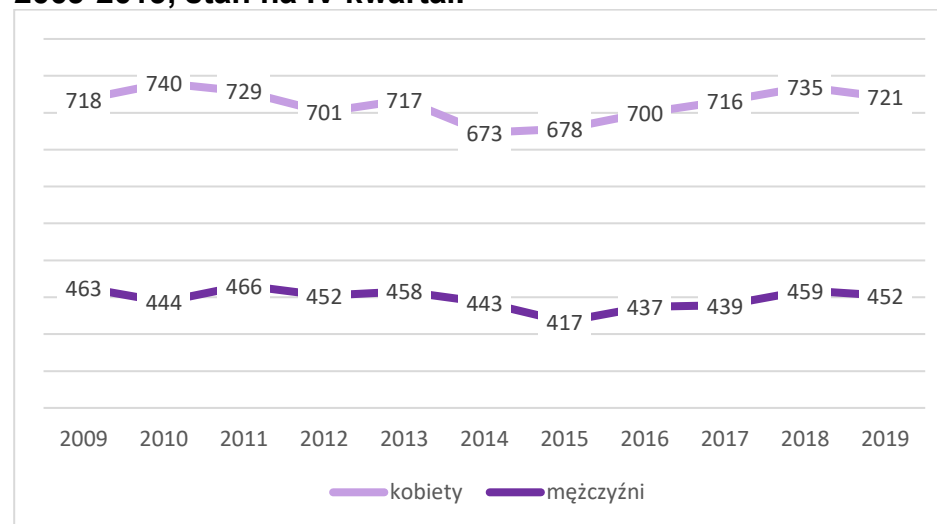
Bierność zawodowa

W 2019 r. odwrócił się obserwowany od 2015 r. trend związany ze wzrostem bierności zawodowej wśród Małopolan. Według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) na koniec IV kwartału 2019 r. liczba osób biernych zawodowo³ w województwie małopolskim wyniosła 1 173 tys., tj. o 1,8% mniej niż w IV kwartale poprzedniego roku. Udział biernych zawodowo w ludności województwa w wieku 15 lat i więcej wyniósł aż 44,3%.

Bierność zawodowa częściej dotyczy kobiet. Na koniec 2019r. stanowiły one 61,5% ogółu niepracujących i nieposzukujących pracy Małopolan. Wartość ta utrzymuje się na podobnym poziomie od lat. Sukcesywnie wzrasta natomiast udział mieszkańców wsi wśród biernych zawodowo. W ciągu 10 ostatnich lat udział ten wzrósł o 11,2%. W 2019r. mieszkańcy wsi stanowili 53,5% ogółu biernych zawodowo.

³ Bierni zawodowo wg BAEL: osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, które w badanym tygodniu nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały; nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w okresie: wg BAEL w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym, wg NSP 2002 i NSP 2011 w tygodniu badanym

Bierni zawodowo w woj. małopolskim (w tys.) w latach 2009-2019, stan na IV kwartał.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wśród biernych zawodowo przeważały osoby w grupie wiekowej 55 lat i więcej (zbliżające się do wieku emerytalnego lub będące w wieku emerytalnym). W 2019r. stanowiły one 64,0% wszystkich biernych zawodowo. W stosunku do roku poprzedniego liczba biernych w najstarszej grupie wiekowej zwiększyła się o 3,0%., podczas gdy grupa biernych w wieku 15-54 zmniejszyła się aż o 9,2%. Potwierdza to zachodzące

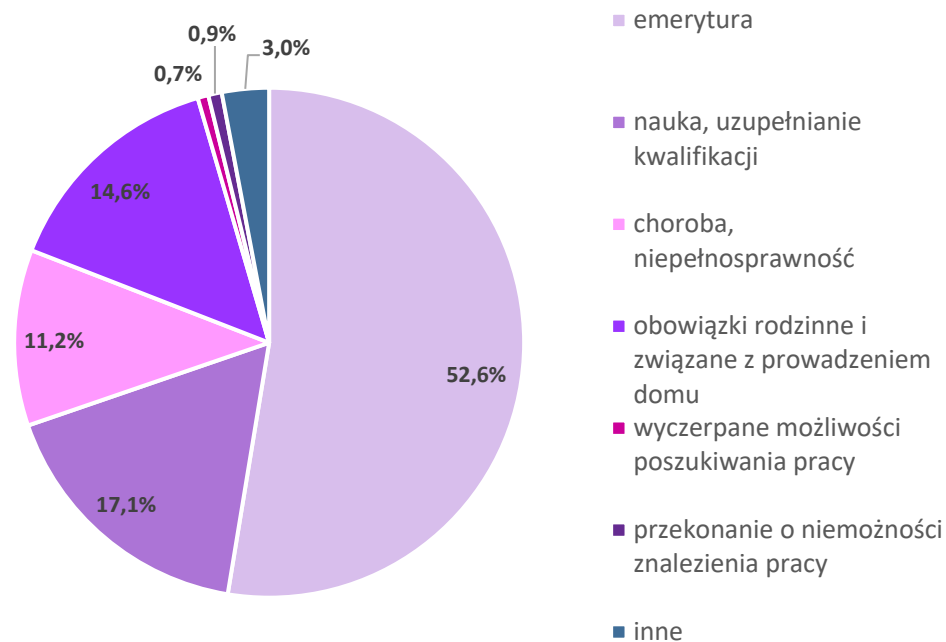
lub następnym; nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie dłuższym niż 3 miesiące, do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

procesy starzenia się społeczeństwa oraz trudności w podejmowaniu aktywności zawodowej przez osoby starsze.

Wśród przyczyn bierności zawodowej wyróżnia się:

- emeryturę (52,6%);
- potrzebę nauki i uzupełniania kwalifikacji (17,1%);
- obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu (14,6%);
- chorobę lub niepełnosprawność (11,2%);
- zniechęcenie bezskutecznym poszukiwaniem pracy (1,5%)⁴.

Przyczyny bierności zawodowej w 2019 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

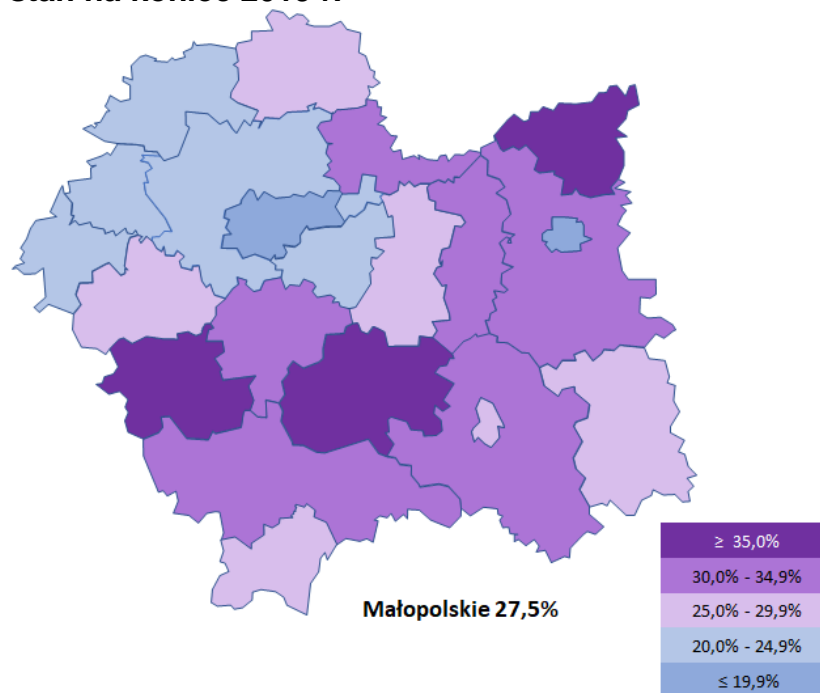
⁴ Informacje na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych, *Aktywność ekonomiczna ludności (dane kwartalne)*, GUS.

Osoby młode na rynku pracy

Na koniec 2019 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy było 17,2 tys. osób poniżej 30 roku życia, co stanowiło 27,5% ogółu wszystkich bezrobotnych w województwie. Choć w stosunku do roku poprzedniego odsetek ludzi młodych w rejestrach zmniejszył się o 1,0 pp. to i tak jest on stosunkowo wysoki.

Wśród małopolskich powiatów najwyższy udział osób młodych odnotowano w powiecie dąbrowskim i limanowskim (38,3%) oraz suskim (35,2%). Udział niższy niż 25% dotyczył dużych miast – Krakowa i Tarnowa, powiatów zachodniej Małopolski oraz powiatu wielickiego i krakowskiego.

Udział osób bezrobotnych do 30 r.ż. w ogóle bezrobotnych w powiatach woj. małopolskiego (w %), stan na koniec 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MRPiPS-01

W przypadku 44% młodych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy na koniec 2019r. czas przebywania na bezrobociu nie przekraczał 3 miesięcy. Jednocześnie aż jedna trzecia bezrobotnych przed 30 rokiem życia (31,0%) posiadała status osoby długotrwale bezrobotnej, czyli pozostawała

w rejestrach powiatowych urzędów pracy dłużej niż 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat.

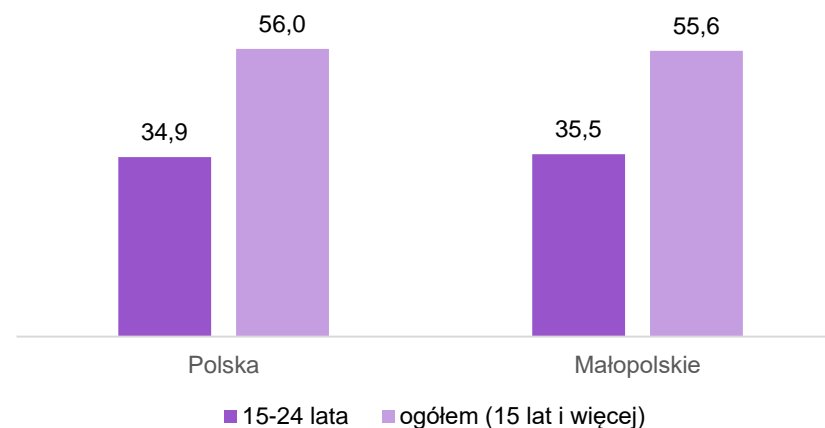
Młodzi bezrobotni to osoby wykształcone. Ponad połowa z nich (64,7%) posiadała wykształcenie co najmniej średnie – w tym 18,9% posiadało dyplom uczelni wyższych. Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowiły 21,4%, a 13,9% osób do 30 r.ż. zakończyło edukację na poziomie najwyżej gimnazjalnym.

Problem w znalezieniu pracy przez osoby młode wynika przede wszystkim z braku doświadczenia zawodowego. Wśród młodych bezrobotnych aż jedna czwarta (25,6%) w ogóle nie posiadała udokumentowanego stażu pracy. Dla wielu młodych bezrobotnych ograniczeniem w podjęciu pracy mogą być także obowiązki rodzinne. 30,7% bezrobotnych do 30 roku życia miało pod opieką co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 lat. W tej grupie zdecydowaną większość stanowiły kobiety.

W IV kwartale 2019 r. aktywnych zawodowo było 114 tys. osób młodych (od 15 do 24 lat), tj. 7,7% wszystkich aktywnych zawodowo Małopolan w wieku 15 i więcej lat. Współczynnik aktywności zawodowej wśród osób młodych w Małopolsce od kilku lat wzrasta. W 2019r. wyniósł 35,5% tj. o 2,1 pp. więcej niż w roku poprzednim i aż 5,4 pp. więcej niż 5 lat wcześniej.

Większość osób w przedziale wiekowym 15-25 lat uczy się i zdobywa wykształcenie, tym samym odkłada w czasie decyzje o podjęciu aktywności zawodowej. Dlatego współczynnik aktywności zawodowej wśród osób młodych zwykle jest dużo niższy niż wśród wszystkich mieszkańców województwa (w 2019r. aż o 20,1 pp.).

Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale 2019r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

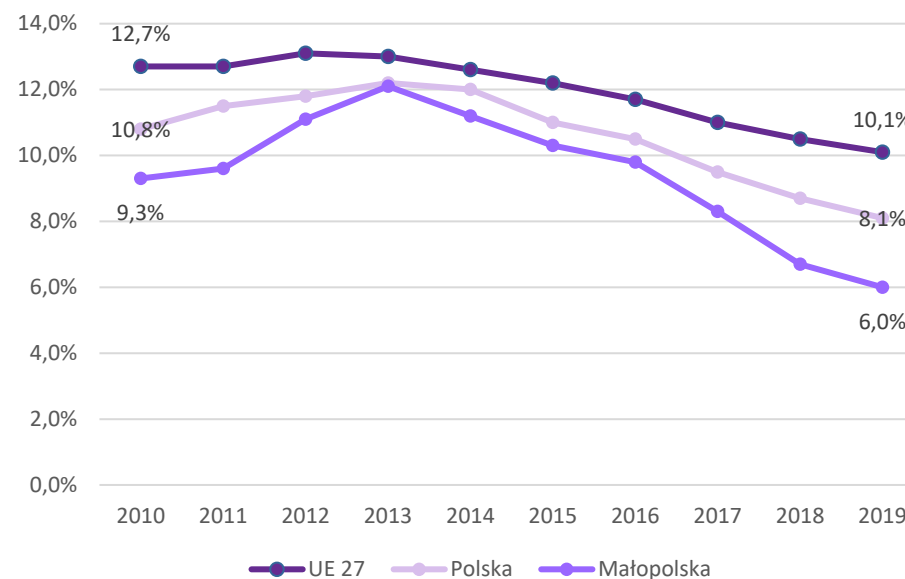
W ostatnich latach wzrasta wskaźnik zatrudnienia wśród osób młodych. Na koniec 2019 r. wyniósł on 33%, tj. o 5 pp. więcej niż na koniec poprzedniego roku.

W IV kwartale 2019 r. stopa bezrobocia wg BAEL w grupie wiekowej 15-24 wyniosła 6,1%, tj. o 10,1 p. p. mniej niż w IV kwartale 2018 r. Warto jednak zaznaczyć, że w pozostałych grupach wiekowych nie przekroczyła ona 3%, a więc była co najmniej o połowę mniejsza⁵.

W ciągu ostatnich 10 lat sytuacja młodych poprawiała się. W województwie udało się m.in. zatrzymać rosnący trend dotyczący odsetka tzw. NEETsów⁶ w ogóle osób w wieku 15-24 lata. Od 2013 r. systematycznie maleje odsetek osób młodych nieuczących się i niepodjęających aktywności zawodowej. Pomiedzy 2013 a 2019 rokiem zmniejszył się on o połowę, osiągając w Małopolsce w 2019 r. poziom 6,0%. Wynik ten jest o 2,1 pp. niższy niż średnio w kraju i niższy niż średnio w Unii Europejskiej (o 3,9 pp.).

⁵ Informacje na podstawie: *Aktywność ekonomiczna ludności w województwie małopolskim w IV kw. 2019 r.*, Informacje sygnałowe – Urząd Statystyczny w Krakowie.

Udział NEETsów w ludności w wieku 15-24 lata.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Eurostat.

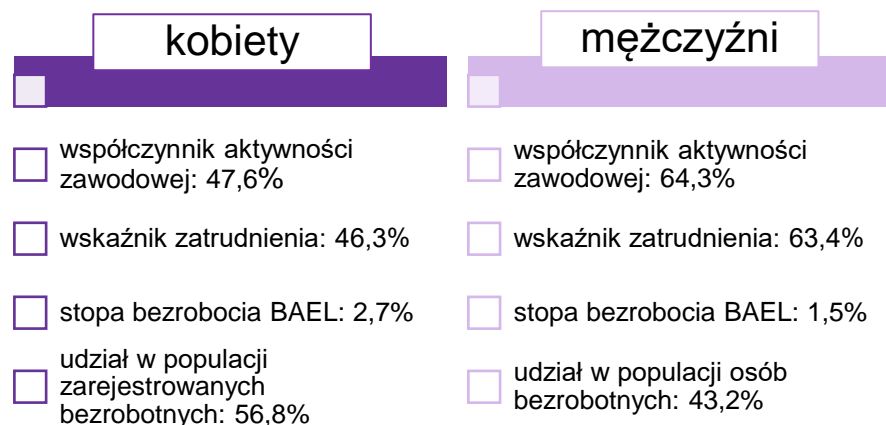
⁶ NEET to akronim angielskiego wyrażenia not in employment, education or training. Terminem tym określa się osoby młode, które jednocześnie nie pracują (są bezrobotne lub bierne zawodowo), nie uczą się i nie szkolą.

Kobiety na rynku pracy

Korzystna sytuacja na rynku pracy sprawiła, że w ciągu roku (od ostatniego kwartału 2018 do ostatniego kwartału 2019 roku) współczynnik aktywności zawodowej Małopolanek zwiększył się o 0,9 pp. i osiągnął wynik 47,6%. Wzrósł także wskaźnik zatrudnienia kobiet – z 44,7% do 46,3%.

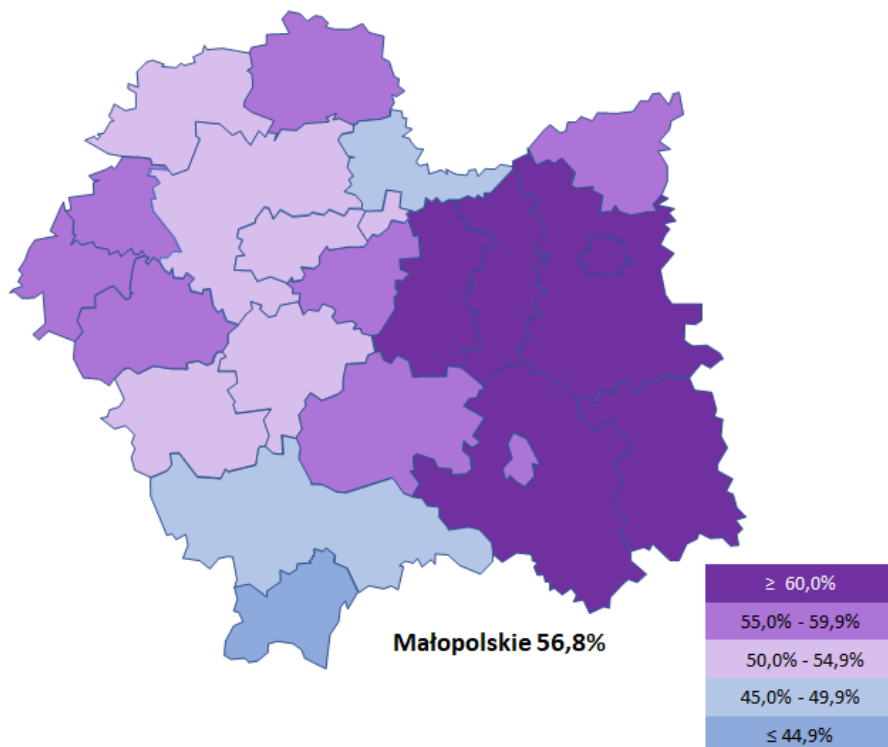
W związku z ogólnym spadkiem bezrobocia w 2019r., stopa bezrobocia wśród kobiet wyniosła o 1,5 pp. mniej niż w roku poprzednim i osiągnęła poziom 2,7%. Spadł także o 0,8 pp. odsetek kobiet wśród bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy⁷.

Pod koniec 2019 roku kobiety stanowiły prawie 57% zarejestrowanych bezrobotnych. W poszczególnych powiatach odsetek kobiet wśród bezrobotnych wynosił od 43,4% w tatrzańskim, do 67,4% w nowosądeckim. W 11 powiatach udział kobiet w strukturze bezrobotnych był niższy niż średnio w województwie. Poza powiatem tatrzańskim kobiety stanowiły mniejszość bezrobotnych w powiecie nowotarskim i proszowickim. Natomiast w powiatach wschodniej Małopolski (bocheńskim, brzeskim, tarnowskim, gorlickim, Tarnowie i we wspomnianym nowosądeckim) udział kobiet wśród bezrobotnych przekraczał 60%.

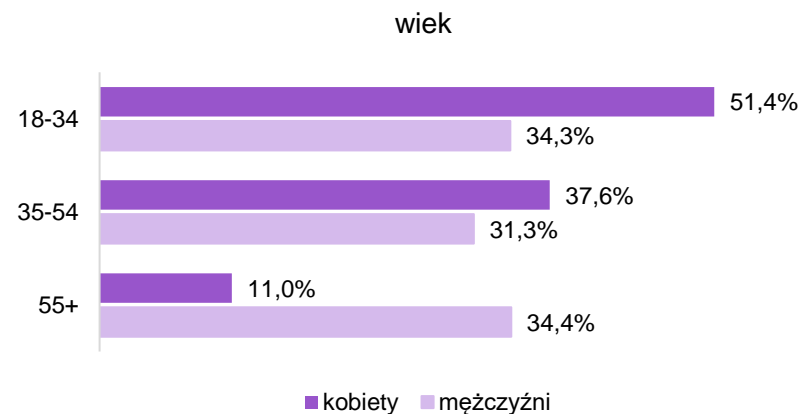
⁷ Dane na podstawie: Banku Danych Lokalnych - Aktywność ekonomiczna ludności (dane kwartalne) oraz sprawozdań MRPiPS-01.

Odsetek kobiet wśród osób bezrobotnych w powiatach, stan na koniec 2019 r.

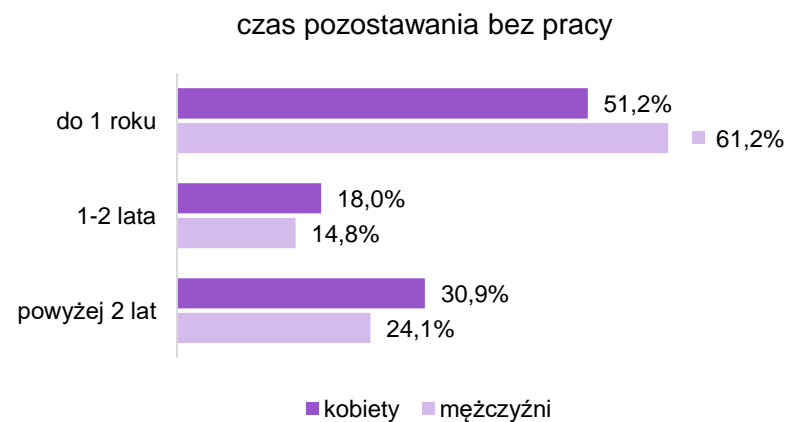

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MRPIPS-01

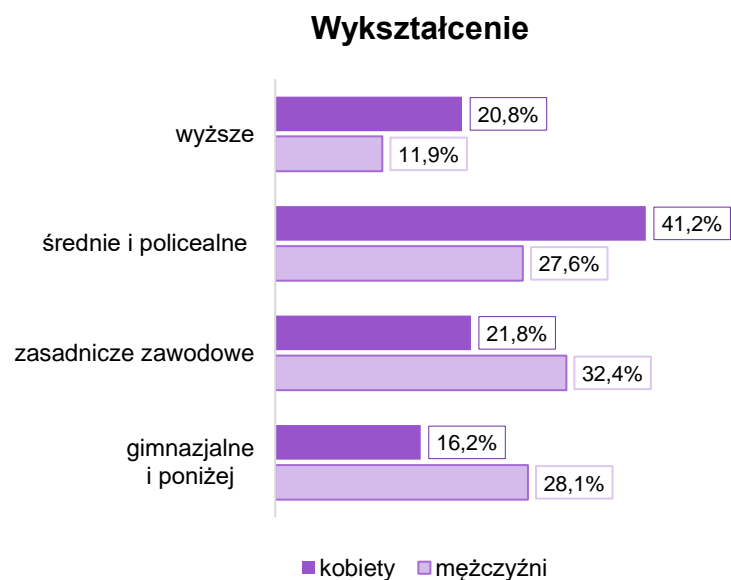
Zjawisko bezrobocia znacznie częściej dotyczyło młodych kobiet niż młodych mężczyzn – ponad połowa bezrobotnych mieszkanek województwa miała mniej niż 34 lata.

Kobiety dłużej niż mężczyźni pozostawały w rejestrach osób bezrobotnych. Bez pracy przez rok lub dłużej pozostawało ponad 48% kobiet i prawie 39% mężczyzn.

Bezrobotne Małopolanki były wykształcone lepiej niż Małopolanie – ponad 61% z nich miało wykształcenie średnie, policealne lub wyższe. Wśród bezrobotnych mężczyzn odsetek ten wynosił znacznie mniej – niecałe 39%. Natomiast szkołę zasadniczą zawodową ukończyła co piąta bezrobotna kobieta i co trzeci mężczyzna. Wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym legitymowało się nieco ponad 16% kobiet i 28% mężczyzn posiadających na koniec 2019 roku status osoby bezrobotnej.

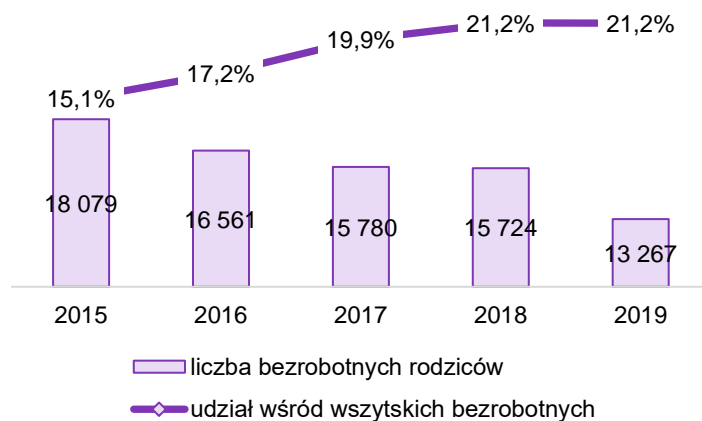
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań MRPiPS-01

Bezrobocie wśród rodziców małych dzieci

Na koniec 2019 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było 13,3 tys. bezrobotnych, którzy deklarowali sprawowanie opieki nad co najmniej jednym małym dzieckiem (do 6. roku życia). Zdecydowana większość to kobiety (11,8 tys. tj. 89,3% ogółu). Udział tej grupy wśród wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł 21,2% i utrzymał się na tym samym poziomie co w roku poprzednim.

Liczba i udział rodziców dzieci do 6 roku życia wśród małopolskich bezrobotnych, lata 2015 - 2019

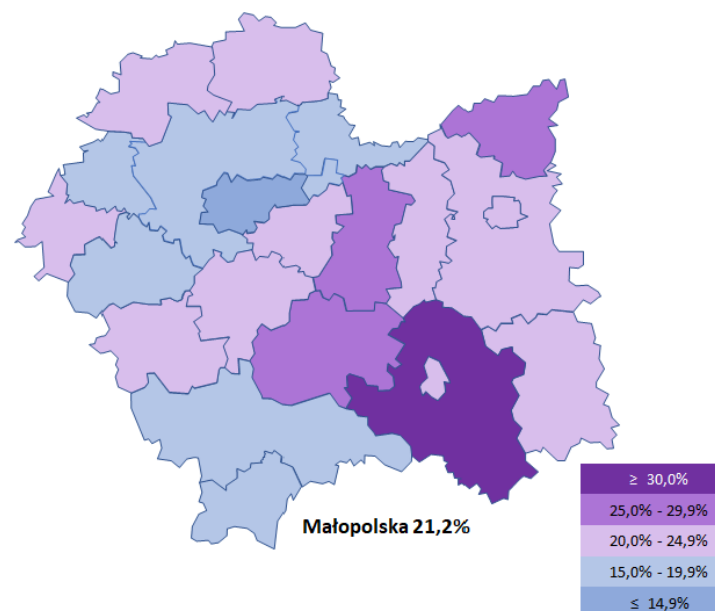

Spośród 55,0 tys. kobiet, które rejestrowały się w powiatowych urzędach pracy w ciągu 2019 roku, 6,6 tys. (12,1%) nie

podjęło zatrudnienia w związku z urodzeniem dziecka. Na koniec roku w rejestrach znajdowało się 10,5 tys. bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, czyli około 30% wszystkich zarejestrowanych kobiet.

W małopolskich powiatach odsetek bezrobotnych rodziców, którzy mają dzieci młodsze niż sześć lat wynosił od 12,0% w Krakowie, do 32,4% w powiecie nowosądeckim.

Udział rodziców dzieci do 6 roku życia w ogóle bezrobotnych w powiatach, stan na koniec 2019 roku.

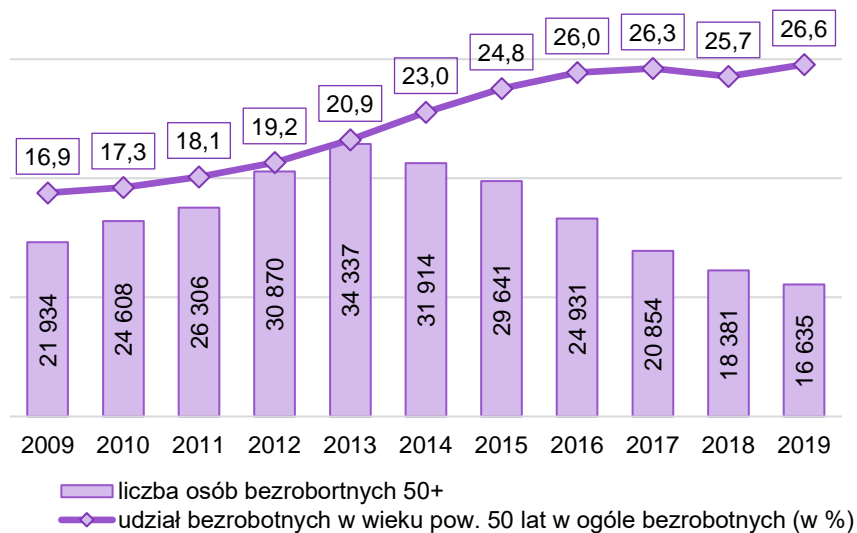
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań MRPIPS-01

Osoby bezrobotne w wieku 50+

Na koniec 2019 roku w Małopolsce zarejestrowanych było 16,6 tys. bezrobotnych mających co najmniej 50 lat. Pomimo 9,5% spadku ogólnej liczby bezrobotnych w tej grupie wiekowej (o 1,7 tys. mniej osób niż rok wcześniej) udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia wśród wszystkich zarejestrowanych wzrósł i osiągnął najwyższy poziom w ciągu ostatnich 10 lat (26,6%). W porównaniu z poprzednim rokiem odnotowano wzrost o 0,9 pp.

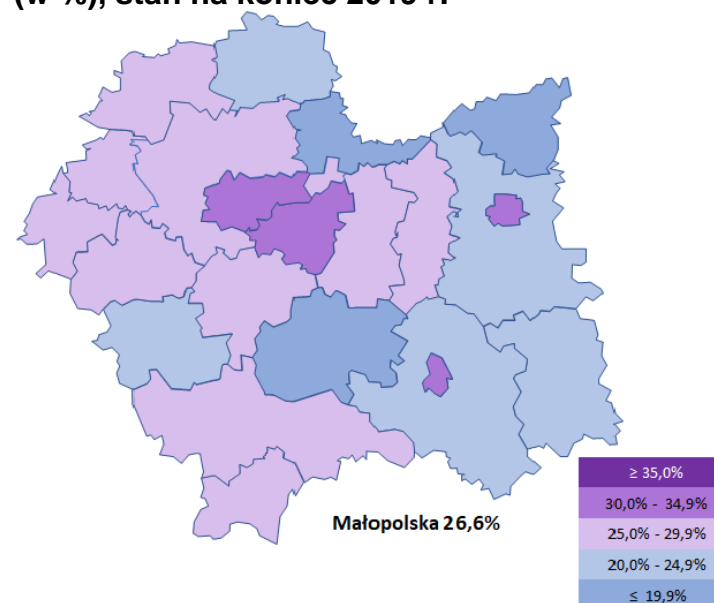
Liczba i udział bezrobotnych w wieku 50 i więcej lat wśród małopolskich bezrobotnych ogółem, lata 2009 – 2019.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MRPiPS-01

Odsetek bezrobotnych mających 50 lat i więcej w małopolskich powiatach wynosił od 18,3% w dąbrowskim, do 32,4% w Krakowie. Wysokim udziałem osób starszych wśród bezrobotnych, cechowały się przede wszystkim duże miasta – Kraków, Tarnów, Nowy Sącz oraz powiat wielicki. Poza wspomnianym powiatem dąbrowskim niski (poniżej 20%) udział osób starszych w ogóle bezrobotnych odnotowano w powiatach: proszowickim i limanowskim.

Udział osób bezrobotnych w wieku 50 w więcej lat w ogóle bezrobotnych w powiatach woj. małopolskiego (w %), stan na koniec 2019 r.

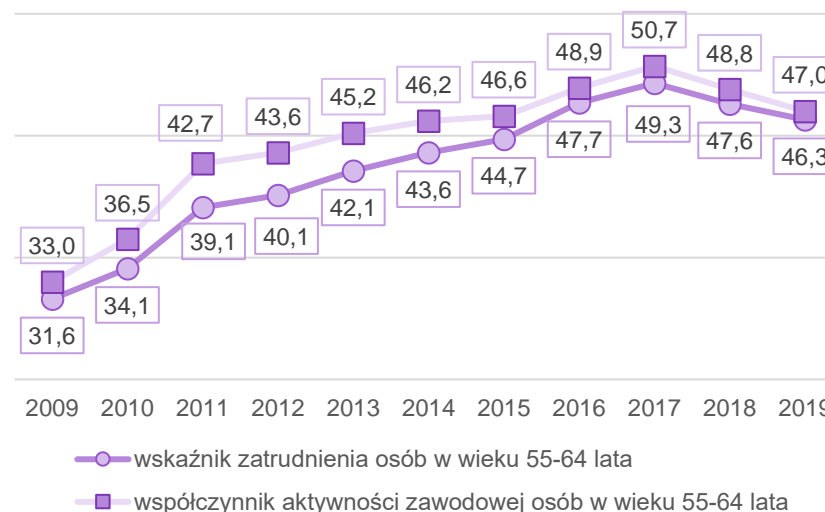
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MRPiPS-01.

W przeciwieństwie do reszty populacji bezrobotnych, wśród osób zarejestrowanych powyżej 50 r.ż. przeważają mężczyźni. Stanowią oni 62,2% tej grupy.

Osoby w dojrzałym wieku są prawie trzykrotnie bardziej narażone na długotrwałe bezrobocie niż osoby młode. Niemal 60% z nich to długotrwałe bezrobotni. Osobom dojrzałym nie brakuje doświadczenia zawodowego, ale często brakuje odpowiedniego wykształcenia. Ponad dwie trzecie z bezrobotnych powyżej 50 r.ż. ma udokumentowany staż pracy powyżej 10 lat, ale tylko 7,1% posiada wykształcenie wyższe, a prawie jedna trzecia zaledwie gimnazjalne.

Osoby dojrzałe charakteryzuje niski poziom aktywności zawodowej oraz niski wskaźnik zatrudnienia. W IV kwartale w województwie małopolskim współczynnik aktywności zawodowej w wieku 55-64 lata wynosił 47%, co oznacza, że mniej niż połowa osób z tej grupy wiekowej była aktywna zawodowo (pracowała, poszukiwała pracy lub była bezrobotna). Wskaźnik zatrudnienia informujący jaka część danej populacji pracuje, wyniósł dla tej grupy wiekowej 46,3%. Wartości obu wskaźników były niższe niż rok wcześniej i zbliżyły się do poziomu sprzed 3 ostatnich lat.

Zmiana wskaźnika aktywności zawodowej oraz wskaźnika zatrudnienia Małopolan w wieku 50-64 lata (IV kwartał), lata 2009-2019.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

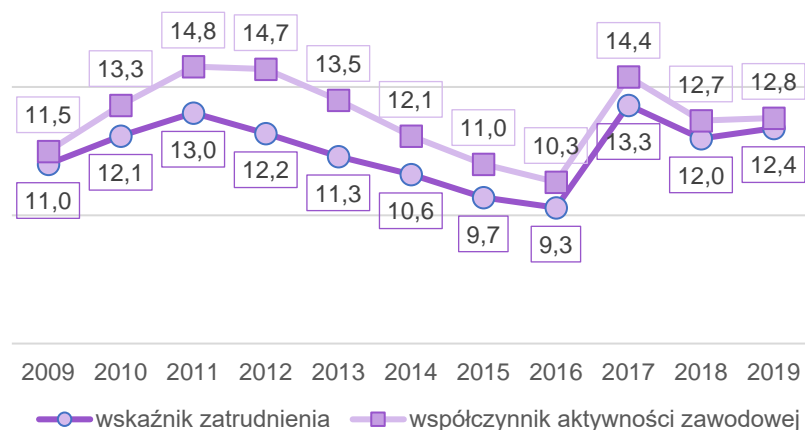
Osoby z niepełnosprawnościami na rynku pracy

Osoby z niepełnosprawnościami to jedna z najbardziej wykluczonych grup na rynku pracy. Aktywność zawodowa osób z niepełnosprawnościami jest znacznie niższa niż ogółu populacji. W 2019 roku tylko 12,8% niepełnosprawnych mieszkańców województwa małopolskiego było aktywnych zawodowo (pracowało i/lub poszukiwało pracy), wobec 55,6% wszystkich mieszkańców województwa.

Choć w porównaniu do poprzedniego roku wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wzrósł, to nadal jego wartość była niska. W ostatnim kwartale 2019 roku w województwie pracowało zaledwie 21,3% osób z niepełnosprawnościami w wieku od 16 do 64 lat. Wartość wskaźnika zatrudnienia niepełnosprawnych w Małopolsce była niższa od wartości ogólnopolskiej o 2,9 pp.

Zmiana wskaźnika aktywności zawodowej oraz wskaźnika zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w wieku 16 i więcej lat, lata 2009-2019

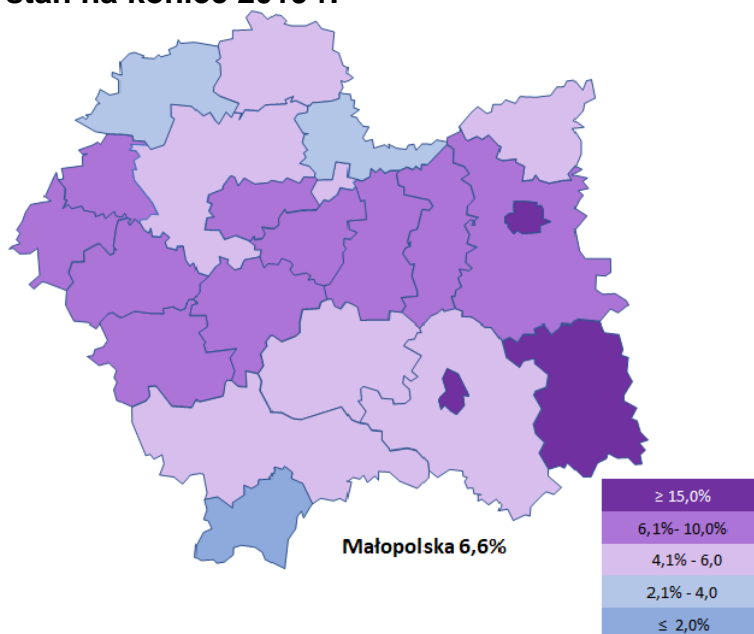
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Niepełnosprawni bezrobotni do jedna z dwóch kategorii, w której zachodzi odstępstwo od standardowego profilu osoby bezrobotnej. Ponad połowa spośród 4 152 niepełnosprawnych bezrobotnych na koniec 2019r. to mężczyźni. Wyraźną dysproporcję pomiędzy płciami potwierdza odsetek niepełnosprawnych wśród wszystkich bezrobotnych mężczyzn – w 2019r. wyniósł on 8,6% podczas gdy wśród kobiet był równy 5,2%. Mimo, że liczba niepełnosprawnych bezrobotnych zmniejszyła się wraz ze spadkiem ogólnego poziomu bezrobocia w regionie, to udział tej grupy w ogóle

bezrobotnych wzrasta. Na koniec 2019r. wyniósł 6,6% tj. o 0,4 pp. więcej niż w roku poprzednim.

Wśród małopolskich powiatów najwięcej niepełnosprawnych bezrobotnych odnotowano w Tarnowie, powiecie gorlickim i Nowym Sączu. W tych powiatach udział niepełnosprawnych w ogóle bezrobotnych wyniósł więcej niż 10%. Najniższy udział – 2,0%, miał miejsce w powiecie tatrzańskim oraz w powiatach: proszowickim i olkuskim (3,8%).

Udział osób z niepełnosprawnościami w ogóle bezrobotnych w powiatach woj. małopolskiego (w %), stan na koniec 2019 r.

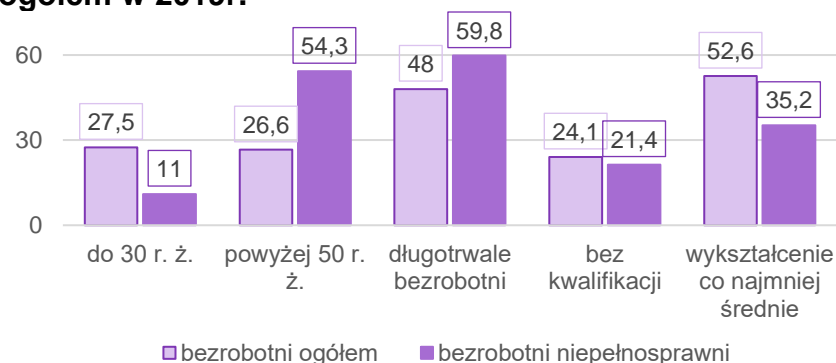

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań MRPiPS-01.

Większość bezrobotnych z niepełnosprawnościami to osoby po 50 roku życia (54,3% wobec 26,6% całej populacji bezrobotnych) oraz długotrwale bezrobotne – 59,8%. 9,6% niepełnosprawnych bezrobotnych nie posiada żadnego doświadczenia zawodowego, a 21,4% to osoby bez kwalifikacji zawodowych. W 2019r. wykształceniem co najmniej średnim legitymowało się 35,2% niepełnosprawnych tj. o 17,4 pp. mniej niż wszystkich bezrobotnych.

W 2019r. ponad dwie trzecie spośród bezrobotnych (63,7%) posiadało orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności nieco ponad jedna trzecia (35,0%) o stopniu umiarkowanym, a tylko 1,3% o znacznym. Proporcje te są niezmiennie od lat.

Udział osób pod względem wybranych cech - porównanie bezrobotnych z niepełnosprawnościami i bezrobotnych ogółem w 2019r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań: MRPiPS-01, zał. 1 do MRPiPS01, MRPiPS-07.

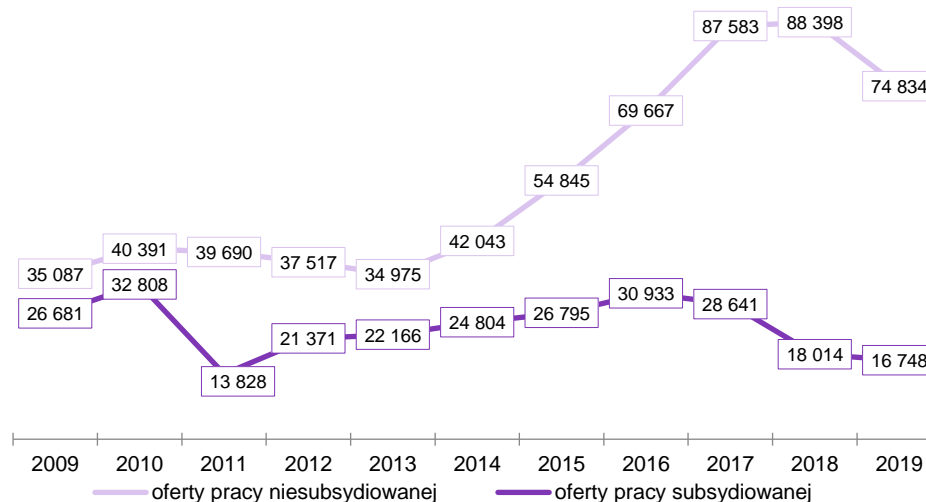
Działania aktywizacyjne

Według badania Work Service ponad połowa z przedsiębiorców (56%) deklaruje problemy ze znalezieniem odpowiedniego kandydata do pracy (szczególnie na stanowiska niższego szczebla), a jednym z najbardziej popularnych sposobów pozyskiwania pracowników jest skorzystanie z usług urzędu pracy (deklaruje to prawie 43% pracodawców)⁸. Aby sprostać oczekiwaniom pracodawców urzędy powinny skutecznie aktywizować osoby znajdujące się w rejestrach, a także powinny aktywnie włączyć się w poszukiwania nowych zasobów rynku. Spadek liczby osób rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy i tym samym kurczące się zasoby potencjalnych kandydatów do pracy, sprawiły w ciągu 2019r. do powiatowych urzędów pracy zgłoszono aż o 14% mniej ofert pracy niż rok wcześniej (łącznie 91,58 tys. ofert). Większy spadek w stosunku do poprzedniego roku odnotowano dla ofert niesubsydiowanych (o 18% mniej) niż subsydiowanych (mniej o 8%), co sugeruje, że oferowane przez urzędy pracy wsparcie finansowe stanowi dla pracodawców skuteczną zachętę do podejmowania współpracy i zatrudniania osób zarejestrowanych.

⁸ Raport *Barometr rynku pracy XII*, Work Service S.A., III kwartał 2019r., dostęp: <https://www.workservice.com/pl/content/download/7826/56071/file/Barometr>

Subsydiowane i niesubsydiowane oferty pracy zgłoszone do powiatowych urzędów pracy, lata 2009-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań: MRPiPS-01

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przewiduje szereg narzędzi finansowanych ze środków Funduszu Pracy dzięki którym bezrobotni mogą podnosić lub zmieniać swoje kwalifikacje zawodowe (m.in. szkolenia, bony szkoleniowe, finansowanie studiów podyplomowych), zdobywać doświadczenie zawodowe (poprzez staże, bony stażowe, udział w przygotowaniu zawodowym dorosłych) czy starać się o środki pieniężne na rozpoczęcie działalności

[%20Rynku%20Pracy%20XII%20%20Work%20Service www.pdf.pdf](#), [11.03.2020r.].

gospodarczej. Ze środków Funduszu Pracy powiatowe urzędy pracy realizują także działania ukierunkowane na wsparcie pracodawców zatrudniających osoby bezrobotne m.in. w formie refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy, refundacji składek na ubezpieczenia społeczne czy dofinansowania do wynagrodzeń pracowników.

W 2019 roku na działania aktywizacyjne przeznaczono 190,5 mln zł, a liczba osób biorących udział w tych działaniach wyniosła nieco ponad 43 tys. W związku z niższym poziomem bezrobocia wymieniona kwota była o 77 mln zł niższa, a liczba osób o 3 tys. mniejsza niż w roku 2018⁹.

Podobnie jak w poprzednich latach najczęściej stosowanymi formami pomocy były staże i szkolenia. Uczestnicy tych dwóch form wsparcia stanowili łącznie ponad 56% ogółu osób aktywizowanych przez powiatowe urzędy pracy. W 2019r. wzrósł także udział bezrobotnych kierowanych na tzw. prace interwencyjne (o 0,5 pp. więcej niż w 2018r.) oraz otrzymujących dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej (o 0,8 pp.).

Wśród pracodawców, w 2019r. widocznie wzrosło zainteresowanie refundacją kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy w zamian za zatrudnienie bezrobotnego. Rok wcześniej zaledwie 2,5% bezrobotnych podjęło pracę zgodnie z warunkami otrzymania takiego

wsparcia, a w 2019r. ich udział w ogóle aktywizowanych wyniósł aż 11,3%. Tak duży wzrost zainteresowania tą formą wsparcia był wynikiem zakończenia w 2019r. ogólnopolskiego programu *Praca dla młodych*⁶⁸, w związku z którym urzędy pracy zaprzestały oferowania innej popularnej dotychczas formy wsparcia - refundacji wynagrodzeń dla osób poniżej 30 r.ż. (w 2018 r. w Małopolsce udzielono ich ponad 3 000).

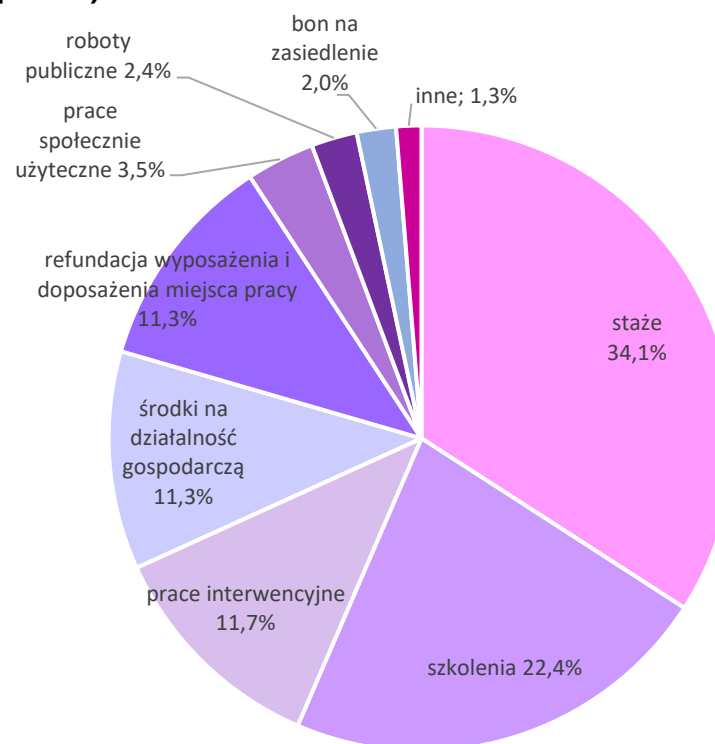
Ze względu na mniejszą liczbę osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, pomiędzy 2018 a 2019 r. zmniejszyła się liczba osób korzystających z poszczególnych form wsparcia. Znaczącym zmianom nie uległa natomiast struktura wydatków na poszczególne działania aktywizacyjne. Chociaż z roku na rok liczba udzielanych przez powiatowe urzędy pracy dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej spada (3 378 dotacji w 2019r. tj. o 457 mniej niż rok wcześniej i aż 1 1019 niż w 2017r.), to nadal jest to najbardziej kosztowna forma wsparcia i przeznaczana na nią najwięcej środków Funduszu Pracy. W 2019r. wydatki na dotacje dla bezrobotnych stanowiły 36,4% wszystkich wydatków na działania aktywizacyjne realizowane przez małopolskie urzędy. W stosunku do roku poprzedniego udział ten wzrósł aż o 8,3%.

⁹ Na podstawie sprawozdania MRPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

Udział wydatków na poszczególne formy wsparcia w ogóle wydatków Funduszu Pracy na działania aktywizacyjne w 2019r.

Forma wsparcia	Udział w ogóle wydatków
dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	36,4%
staż	27,3%
refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	9,0%
prace interwencyjne	7,2%
szkolenia	3,6%
roboty publiczne	3,2%
bon na zasiedlenie	2,2%
prace społecznie użyteczne	0,6%
dofinansowanie wynagrodzenia skierowanych do pracy bezrobotnych powyżej 50 r.ż.	0,5%
bon zatrudnieniowy	0,3%
refundacja składek na ubezpieczenie społeczne	0,3%

Struktura form wsparcia stosowanych w PUP w 2019 roku (pod względem liczby osób objętych daną formą wsparcia).

Źródło: opracowanie własne na podstawie na podstawie sprawozdania MRPiPS-02.

Profilowanie wsparcia dla bezrobotnych

W 2019r. podjęto próby uelastycznienia działań urzędów pracy i zmiany ich sposobu obsługi klienta. 14 czerwca weszły w życie przepisy zmieniające dotychczasową ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, dzięki którym m.in. zniesione zostało tzw. profilowanie bezrobotnych¹⁰. Zgodnie z nim zakres pomocy dla osoby bezrobotnej zależny był od jej aktywności w poszukiwaniu pracy i określony przydzielonym do niej profilem:

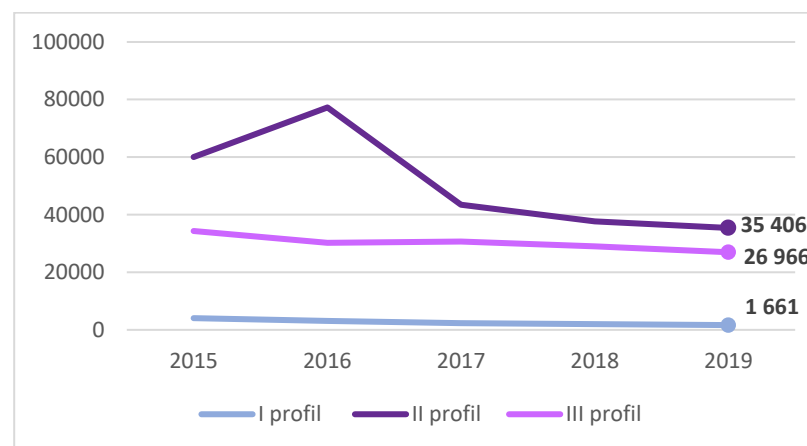
- **profil pomocy I** – dla osób aktywnych,
- **profil pomocy II** – dla osób wymagających wsparcia urzędu,
- **profil pomocy III** – dla osób oddalonych od rynku pracy.

W ciągu 5 lat obowiązywania przepisów dot. profilowania, bezrobotnym w Małopolsce najczęściej przydzielano profil II. Wprowadzie w 2017r. odnotowano znaczący spadek liczby osób posiadających ten profil w stosunku do roku poprzedniego (o 18% mniej) jednak nie wpłynął on na wzrost liczby bezrobotnych z I i III profilem pomocy, a odzwierciedlał jedynie

¹⁰ Profilowanie pomocy dla bezrobotnego obowiązywało od dnia 27 maja 2014r. na podstawie ustawy z dnia 14 marca 2014r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (DZ.U. z 2014., poz. 598) oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014r. w sprawie profilowania pomocy dla bezrobotnego (DZ. U. z 2014.,

ogólny spadek liczby bezrobotnych w województwie. W 2019r. (w ostatnim miesiącu przed wejściem w życie nowych przepisów) II profil posiadało 55,3% z wszystkich bezrobotnych z ustalonym profilem. Aż 42,1% stanowiły osoby najbardziej oddalone od rynku pracy, a tylko 2,6% bezrobotnych wykazywało wysoką samodzielność w poszukiwaniu pracy.

Liczba osób z ustalonym profilem (I,II,III) w latach 2015-2019.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MRPiPS-01.

poz. 631). Zniesione zostało na podstawie ustawy z dnia 26 kwietnia 2019r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (DZ. U. 2019 poz. 986).

W zależności od przydzielonego profilu, osobom bezrobotnych przysługiwały różne formy wsparcia oferowane przez urząd. Rodzaj profilu wyznaczał także maksymalny okres realizacji działań zmierzających do podjęcia przez bezrobotnego pracy.

	Maksymalny czas na realizację IPD	Dostępne formy wsparcia
I profil	180 dni	<ul style="list-style-type: none"> • pośrednictwo pracy • <u>w uzasadnionych przypadkach:</u> poradnictwo zawodowe lub inne formy pomocy określone w ustawie
II profil	540 dni	Wszystkie usługi i instrumenty rynku pracy oraz działania aktywizacyjne zlecone przez urząd i inne formy pomocy, z wyłączeniem Programu Aktywizacja i Integracja.
III profil	720 dni	<ul style="list-style-type: none"> • Program Aktywizacja i Integracja • działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy • programy specjalne • skierowanie do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy lub podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej zakładanej przez osoby prawne • <u>w uzasadnionych przypadkach</u> poradnictwo zawodowe

Z założenia, profilowanie pomocy miało ułatwić urządowi pracy dobór odpowiednich narzędzi aktywizacji do potrzeb i sytuacji bezrobotnych. W rzeczywistości, profilowanie zamknęło katalog usług dostępnych dla osób zarejestrowanych i ograniczyło niektórym z nich (szczególnie zakwalifikowanym do III profilu) możliwość skorzystania z różnych form wsparcia – w tym z podstawowych usług takich jak poradnictwo zawodowe lub pośrednictwo pracy. Według raportu NIK profilowanie ograniczało możliwości działania urzędów pracy, zmniejszało ich skuteczność w aktywizacji bezrobotnych oraz dyskryminowało część osób zarejestrowanych w urzędach, pozbawiając ich prawa do równego traktowania¹¹. Ostateczna rezygnacja w 2019r. z zapisów ustawy dot. profilowania była konsekwencją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 6 czerwca 2018r.

Za zniesieniem profilowania opowiadały się także powiatowe urzędy pracy, potwierdzając niedoskonałość systemu weryfikacji potrzeb ich klientów i liczne problemy w aktywizacji osób bezrobotnych w oparciu o określone profile.

Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród małopolskich urzędów pracy wskazują, że pozytywnie oceniają one decyzję o odstąpieniu od profilowania. Ponad 70% z nich uważa, że

¹¹ Informacja o wynikach kontroli „Efektywność świadczenia usług rynku pracy”, NIK, Warszawa 2018r., [dostęp]: <https://www.nik.gov.pl/plik/id,19346,vp,21954.pdf>, 17.04.2019r.

zniesienie profilowania zmieniło ich sposób pracy z bezrobotnymi.

Opinia PUP w Limanowej:

„Praca stała się mniej formalna, do każdego klienta można podejść bardziej indywidualnie, nie stosując sztywnych szablonów.”

Opinia PUP w Dąbrowie Tarnowskiej:

„Profilowanie pomocy było narzędziem, które w teorii określało gotowość bezrobotnego do podjęcia zatrudnienia. Zniesienie obowiązku profilowania pozwoliło doradcom klienta na poświęcenie większej ilości czasu na analizę sytuacji osoby bezrobotnej oraz jej aktywizację. (...)”

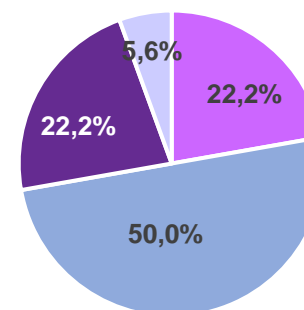
Opinia Sądeckiego Urzędu Pracy:

„Zniesienie profilowania zwiększyło elastyczność w pracy urzędu (...). Doradca klienta po rozmowie z bezrobotnym może swobodnie decydować jaki zakres pomocy skieruje do konkretnej osoby, tak by przynosiło to najlepsze efekty. (...) Urząd może zastosować wobec osób bezrobotnych wszystkie formy pomocy przewidziane w ustawie o promocji zatrudnienia, bez ograniczeń wynikających z ustalonego dla niego profilu pomocy. (...)”

Większość PUP wymienia korzystny wpływ zmian ustawowych na sposób obsługi klienta i organizację pracy urzędu. Wśród odpowiedzi dominowały:

- zwiększenie elastyczności działań urzędów,
- swoboda w doborze form wsparcia do potrzeb klienta,
- bardziej zindywidualizowane podejście do klienta,
- mniej formalności związanej z obsługą osoby bezrobotnej,
- skrócenie czasu obsługi klienta,
- zmniejszenie pracochłonności,
- rozszerzenie grupy klientów objętych wsparciem i aktywizowanych zawodowo.

Czy zniesienie profilowania zmieniło sposób pracy z bezrobotnymi w Państwa urzędzie?

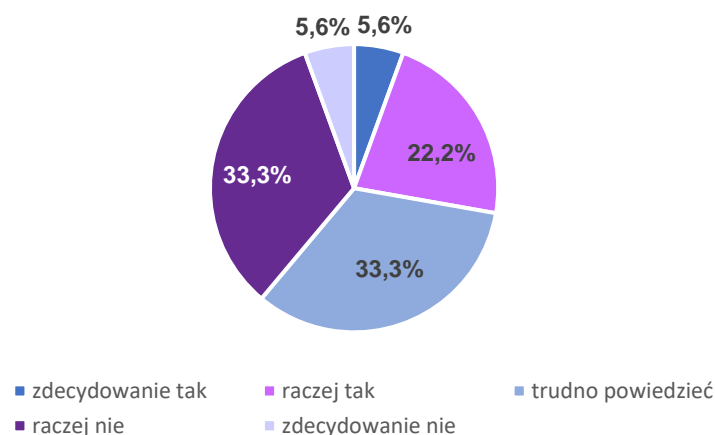

- zdecydowanie tak
- raczej tak
- raczej nie
- zdecydowanie nie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety.

Powyższe zmiany przyniosły także nieoczekiwane reakcje ze strony osób bezrobotnych. PUP zwróciły uwagę, że osobom z daw. III profilu, które dotychczas nie korzystały z pełnego katalogu usług, trudno było zrozumieć otwartość i nagłą intensywność działań urzędu na rzecz ich aktywizacji. Po zniesieniu profilowania część klientów wykazywała niechęć do współpracy i stawiała bariery w realizacji wsparcia, co stanowiło nowe wyzwanie dla powiatowych urzędów pracy. Być może dlatego prawie 39% ankietowanych PUP uważa, że zniesienie profilowania utrudniło pracę doradców zawodowych, a 27,8% dostrzega pozytywny wpływ zmian na pracę doradców.

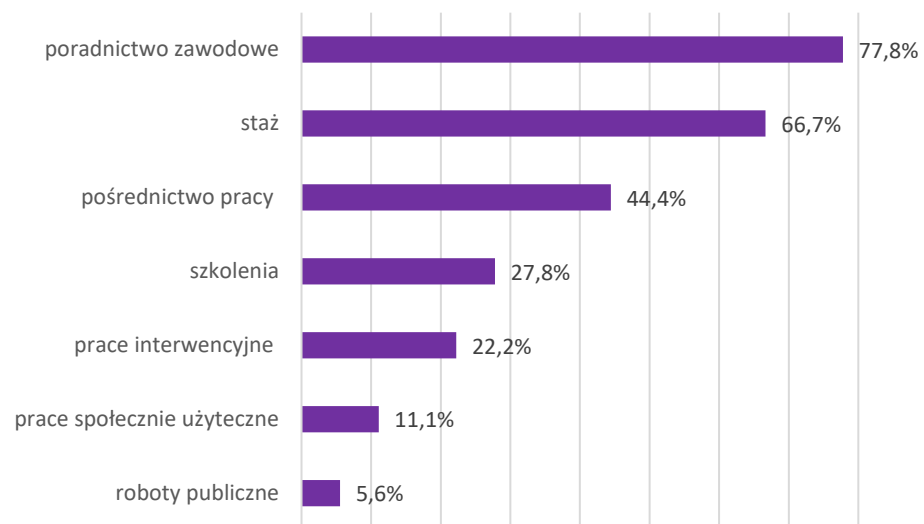
Czy zniesienie profilowania ułatwiło pracę doradców zawodowych?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety.

Aż 1/3 urzędów nie potrafiła określić czy zniesienie profilowania ułatwiło pracę doradców zawodowych. Odpowiedź na to pytanie była niezwykle trudna. Z jednej strony, po zniesieniu profilowania doradcy mają pełen zestaw narzędzi do pracy z osobami bezrobotnymi i pełną swobodę w doborze odpowiednich dla nich form wsparcia. Z drugiej strony zwiększyła się intensywność ich pracy. Wśród najbardziej popularnych sposobów aktywizacji osób z daw. III profilu PUP najczęściej wymieniały poradnictwo zawodowe (aż 77,8%). Wiele urzędów wskazywało, że osoby najbardziej oddalone od rynku pracy wykazują deficyty w funkcjonowaniu społecznym. Są to osoby często wykluczone społecznie, z wieloma problemami uniemożliwiającymi natychmiastowe podjęcie pracy, a także niską motywacją do podejmowania aktywności zawodowej. W takiej sytuacji praca doradcy zawodowego polega najpierw na wsparciu bezrobotnego w jego aktywizacji społecznej, a dopiero w drugiej kolejności w aktywizacji zawodowej. PUP potwierdzają, że osoby z daw. III profilu dopiero po otrzymaniu wsparcia od doradcy (w formie indywidualnych lub grupowych porad), kierowane są na subsydiowane miejsca pracy, staże, a jeżeli wykazują potrzebę – na szkolenia podnoszące ich kwalifikacje. Po zniesieniu profilowania, najbardziej oddalonym od rynku pracy często oferowano także podstawową usługę pośrednictwa pracy.

Najczęściej wybierane formy aktywizacji bezrobotnych z daw. III profilu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety.

Wydawca: Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie
Pl. Na Stawach 1, 30-107 Kraków
tel.: 12 428 78 70 faks: 12 422 97 85
kancelaria@wup-krakow.pl
www.wup-krakow.pl